

северном улазу, покривена јама за смештај жита, обиман зид са снажним троугаоним ојачањима, бројни фрагменти стубића, конзола, капитела, портала, пластике и посебан део портала са натписом о времену грађена цркве.

На основу ранијих сазнања, као и на основу пронађеног архитектонског материјала, извршена је реконструкција целог манастирског комплекса, онолико колико је то било могуће.

Научно популарна монографија Ђурђеви Ступови, Десанске Милошевић и др Јована Нешковића, који су добар део свог живота посветили управо проучавању овог значајног споменика српске средњовековне културе, представља драгоцен прилог у проучавању споменика културе у долини Рашке, који се налазе на листи светске културне баштине.

Др Јуп Мушовић

LA GUERRE D'ETHIOPIE ET L'opinion mondiale 1934—1941, Paris 1984.

Успон италијанског фашизма и његова експанзија почев од 30-тих година није схваћена озбиљно од великих западноевропских држава, посебно не од стране Француске. Нападом Италије на Етиопију 1935. године француска дипломатија је процијенила да је боље Мусолинија пустити да тражи проширење у Африци него да га држи као непријатеља на граници. Због интереса у Африци политика Енглеске је била нешто друкчија. Вријеме је показало да је таква политика и једне и друге државе била нереална. У том периоду француска дипломатија је ишла до те нереалности да од Италије, Аустрије и Мађарске створи брану њемачком нацизму према Балкану, а тиме и сигурност у централној Европи. У периоду етиопске кризе Друштво народа се показало неспособним да ријеши ту кризу у интересу правде и мира и у Африци и у Европи.

О италијанској експанзији у Африци и окупацији Етиопије, као и ставу Француске и Енглеске доста се писало у свјетској историографији. Ти радови су различитог нивоа почев од мемоарске литературе до научних анализа.

Поводом 50-годишњице избијања етиопске кризе (1934) Национални институт за оријенталну цивилизацију и језике у Паризу организовао је међународни науч-

ни скуп под називом *La Guerre D'Ethiopie et l'opinion mondiale 1934 — 1941*. (Етиопски рат и свјетско јавно мњење) који је одржан у Паризу 14. децембра 1984. године. На скупу су учествовали историчари и не само историчари из више земаља: Француске, Етиопије, Канаде, Норвешке, Јапана, Мађарске, Бугарске и Југославије.

Тематика скупа је била веома разноврсна. Та разноврсна проблематика углавном би се могла сврстати у двије групе питања и то: италијанско-етиопски рат и друго питање свјетско јавно мњење и етопски рат.

У оквиру прве групе питања поднесено је неколико реферата и саопштења. Она су се односила на почетке све веће затегнутости између Италије и Етиопије, као и Италије и Енглеске, ставу Француске и других земаља. Најзад на ток самог рата, херојском отпору гороловог етиопског народа, масакрима етиопског становништва од стране италијанске војске и друга питања. У овој групи питања посебно је био запажен реферат професора Переа из Института за оријенталну цивилизацију и језике. Професор Пере је у реферату изнисио нове податке о италијанским масакрима становништва у Етиопији. Његова колегиница из Института Екот такође је дала запажен реферат о италијанско-етиопској кризи у централној

Европи. Она је у реферату изнијела низ интересантних питања од којих нека заслужују посебну пажњу и даља изучавања.

У оквиру друге групе питања поднесено је такође неколико веома интересантних реферата. Углавном сви реферати из ове групе питања односили су се на одјек абисинско-италијанског рата у појединим земљама, Европе, Азије, Африке и Америке.

Посебно је био интересантан реферат професора В. Фишера из Стразбурга. Он је поднисао реферат Комунистичка партија Југославије и етиопска криза. Његове анализе су веома интересантне са новим погледима на појединачна питања. Фишера је указао на континуирану борбу КПЈ против фашистичко-нацистичке агресије. Као врсни познавалац извора КПЈ и њене политike на Балкану почев од 30-тих година и даље он је указао на повезаност догађаја у Етиопији, Шпанији, Аустрији (ан-шлус), трагедију Чехословачке (Минхен) и њену сталну борбу против фашистичко-нацистичког поробљавања слободних народа, као и при-мјер француско-енглеске колебљиве

политике која је водила издаји. Професор Фишер је изнио низ карактеристичних анализа које представљају новину у историографији о КПЈ у периоду 1935—1941. године. Његов реферат са рефератом Ј. Р. Бојовића, Југословенско јавно мјење и етиопска криза, дали су једну комплетнију представу о ставу југословенских политичких групација посебно КПЈ према фашистичко-нацистичкој агресији што је истакнуто и у закључној ријечи научног скупа.

Значајне и занимљиве прилоге су, поред осталих, дали и проф. М. Ковасца из Канаде, проф. Нагаса из Универзитета из Упсале, затим проф. Кузманове из Софије, проф. Рубенсона из Универзитета из Линда и други.

О већини реферата вођена је веома занимљива дискусија. У форми дискусије дато је неколико саопштења. Тако да је научни скуп у потпуности оправдао одржавања. Његов успјех ће бити потпун када материјали са њега буду штампани.

Јован Р. Бојовић

СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА У СПОМЕН ДР ГЕОРГИЈА МИХАИЛОВИЋА

Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић“ у Инђији организовала је 18. X 1984. године Сусrete библиографа, друге по реду, који су већ постали традиционални. Сусрети се одржавају у част доктора Георгија Михаиловића, угледног српског љекара из Инђије, по страсти библиофила, а по животној вокацији библиографа. Овај пасионарани сакупљач старих књига 18. вијека израста у знаменилог српског библиографа, а Инђија у његово вријеме постаје место окупљања последника књиге, да од њега добију поуздане информације. Региструјући књиге према вијењу и презентирајући податке о њима прецизно и вјерно, он израђује своју библиографију под насловом „Српска библиогра-

фија XVIII века“, у коју је уврстio:

1. књиге објављене на језику српске књижевности 18. вијека,
2. књиге Срба аутора објављене на латинском и њемачком језику,
3. књиге објављене за Србе на руском, понајвише уџбенике и литургијске књиге, и

4. службене публикације које се односе на Србе на њемачком језику.

У свом опису књига др Георгије Михаиловић поклањао је велику пажњу типографским карактеристикама.

„Српска библиографија XVIII века“ др Георгија Михаиловића била је крупан прилог историји, књижевности, науци и култури наших народа.